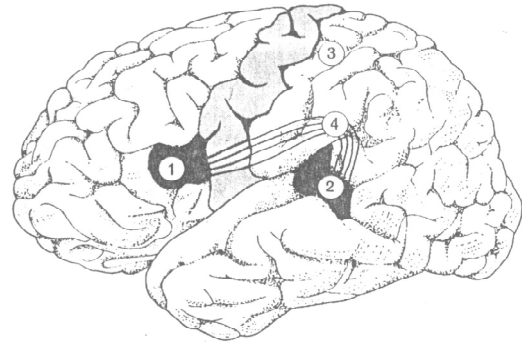

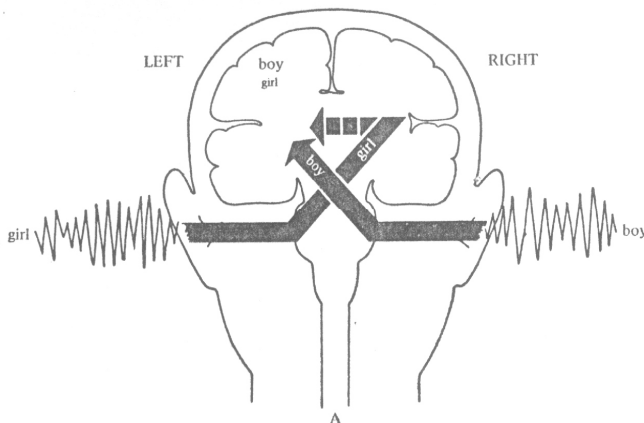
Γλωσσική ικανότητα

τα δύο ημισφαίρια
 μεσολόβιο (corpus callosum: τυλώδες σώμα)

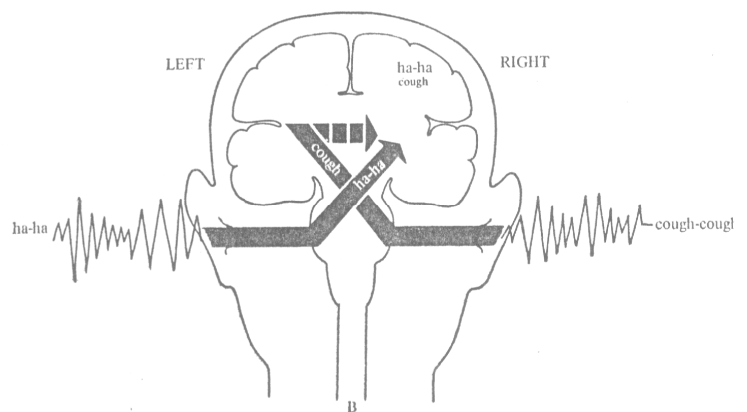
1. Περιοχή του Broca
2. Περιοχή του Wernicke
3. Κιναισθητικός φλοιός
4. Τοξοειδής δέσμη (arcuate fasciculus)

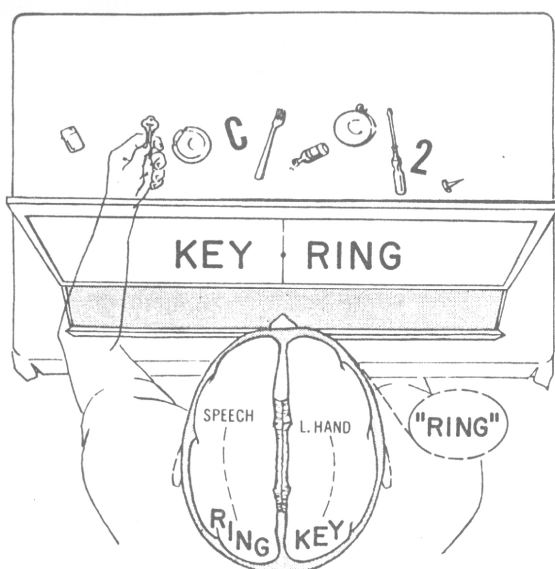
Διχωτική ακρόαση – Κυριαρχία του δεξιού αυτιού

A. Κυριαρχία δεξιού αυτιού στην ακρόαση γλωσσικών ήχων

B. Κυριαρχία αριστερού αυτιού στην ακρόαση μη γλωσσικών ήχων

Παθήσεις μεσολόβιου / Λοβοτομή (R. W. Sperry & M. S. Gazzaniga)

Ο λοβοτομημένος ασθενής αναφέρει το οπτικό ερέθισμα ("RING") που παρουσιάζεται στο αριστερό ημισφαίριο. Το αριστερό χέρι πιάνει, σωστά, τα αντικείμενα που προβάλλονται στο δεξί ημισφαίριο, αν και ο ασθενής αρνείται ότι έχει επίγνωση αυτού που κάνει. Όταν του ζητείται να ονομάσει το αντικείμενο που κρατάει στο αριστερό του χέρι, ο ασθενής ονομάζει το ερέθισμα που προβάλλεται στο αριστερό ημισφαίριο.

(για μελέτη: Fromkin, Rodman & Hyams, κεφ. 2: «Γλώσσα και εγκέφαλος»: πβ. G. Yule, *The Study of Language*, Cambridge: CUP, 1985, κεφ. 14 / 2 1996, κεφ. 15: "Language and the Brain")

A. Προσδιορίστε το είδος του αφασικού συμπτώματος:

1. Tell me, what did you do before you retired? – Uh, ih, ih, puh, par, partender, no. – Carpenter? – Carpenter, tuh, tuh twenty year – Tell me about this picture. – Boy ... cook ... cookie ... took ... cookie.
2. – Tell me something about your problem. – Yes, I ugh can't hill all of my way. I can't talk all of the things I do, and part of the part I can go alright, but I can't tell from the other people. I usually most of my things. I know what can I talk and know what they are but I can't always come back even though I know they should be in, and I know should something eely I should know what I'm doing. (Yule, ό.π.)

B. Τι προσπαθεί να κατανομάσει ο αφασικός;

I should know this because I have when when you go in the when you go in the army or when you go in the boat or this is flying over you if you go in a boat, this is flying over the the boat and it's a I again I would have to try and keep to spelling the letters in that and keep coming round there are, each different country each different country has different colours on that bit of it's not paper, bit of different, different countries have their own, have their own bit of this stuff wrapped on – it's not wrapped on, I have to use words like that that

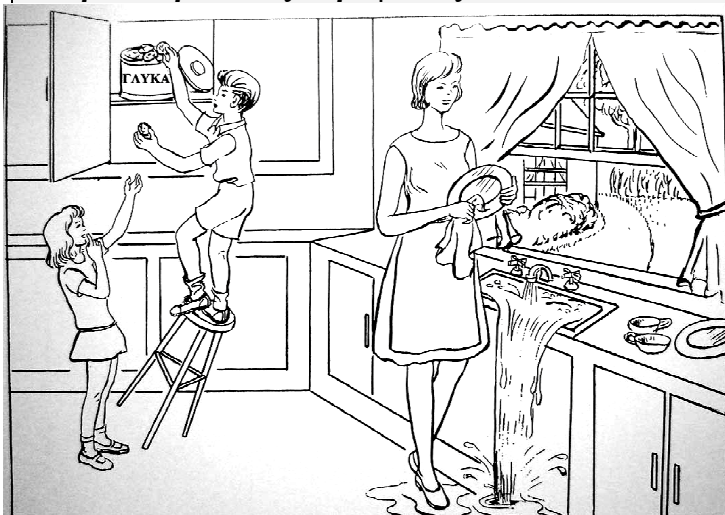
(R. Lesser & L. Milroy, *Linguistics and Aphasia*, London: Longman, 1993, 67)

Γ. Προσδιορίστε τις διαφορές και τις ομοιότητες ανάμεσα στις τυπωμένες λέξεις (αριστερή στήλη) και τις λέξεις που διαβάζει ένας αφασικός (δεξιά στήλη):

liberty	freedom	canary	parrot
abroad	overseas	large	long
short	small	tall	long

(Fromkin, Rodman & Hyams, *Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας*, 105)

Δ. Προσδιορίστε τις παραφασίες στο ακόλουθο απόσπασμα λόγου ενός έλληνα αφασικού:

<A> μάλιστα ( ) εδώ είναι το:: πιά-τα ( ) τα πιά-τα ( ) εδώ είναι ο νεροχύ-τας ο νεροχύ-τας ( ) έχει:: φλιτζά::νι φλιτζάνια-κα ( ) εδώ απ' έξω έχω:: ( ) απ' έξω:: αρ-αγή:: αγή:: ( ) η αγή:: η:: κ-κοπελίτσα:: αυτή εδώ είναι που είναι η κυρία:: ( ) αυτή εδώ:: ( ) ντω- εδώ βάζουνε γλώκχ- ( ) μ:: γλώχια όχι ( ) πώς τα λένε τα:: γλώκια τα:: αυτά εδώ ξέρω να τα πω αλλά δε μπορώ να τα καταλάβω ( ) πώς τα λέ-; γύκα γύκ- όχι γύκα κάπως αλλιώς ( ) γ- γυ- ε- ε:: πώς τα λένε; τελοσπάντων κι έχει ντι-πού-κα:: πώς να το πω; γιατί δε βγαίνουν όπως τα καταλαβαίνω;
<Γ> μ:: μ::
<A> σκί-μπα:: σκιμπίδι
<Γ> μ::
<A> κι εδώ:: β-βάζουνε και:: ( ) μπι-χο-τά ( )

ΝΑΙ αυτό θέλω να πω ( ) το κοριτσάκι με το αγόρι ( ) ναι νταπικρό:: γο:: τι άλλο θέλετε άλλο να σας πω;

<Γ> μ:: μ::

<A> μ:: ( ) εδώ::; είναι το κοριτσάκι ( ) αυτό εδώ ( ) κι έχουνε:: ( ) αυτό εδώ δεν μπορώ να το καταλάβω

<Γ> [μ::

<A> >δε μπορώ να το καταλάβω<

<Γ> εδώ; ΚΑνει;

<A> [ναι

<Γ> [τι ΚΑνει με το χέρι της;

<A> α με το ΧΕ::ρι;

<Γ> μ::

<A> με το ΧΕρι::; βάζει κάτι στο χέρι στο::μ στο στόμα της κάτι βάζει στο στόμα της ΓΛΥ-ΚΑ ΓΛΥ-ΚΑ ΓΛΥΚΑ ναι ότι έχει γλυ-ΚΟ ναι γλυ-ΚΟ ( ) μάλιστα τι άλλο θέλετε ; ( ) ο νεροχύτη-της αυτός γέμισε ο χεριτ- ο γερε-βύ-της έχουνε εδώ:: ( ) το γυροφίτ-ης θέλουνε:: πώς να το πω; σαπουνά::δα:: που έχει κά::τω και θέλουνε:: ( ) >δε μπορώ να το πω< ( ) ακόμα ( ) αλλά:: στ- εδώ:: το πιά-το που:: γιαβουστ-Ι:ζει εδώ γιαβού:: ναι ( ) γιαΤΙ δεν το λέω όπως το είχα; μάλιστα ( ) τι άλλο θέλετε να σας βάλω;

<Γ> μ:: ( ) κάτι άλλο;

<A> το νιο- τα νιό-τα τα νιοτάκια >εδώ εδώ πέρα τα::< κι αυτό γιάφ-το κι αυτό γιάφ-το ( ) πώς το είπαμε αυτό;

ΠΙΑΤΟ το πιάτο το πιάτο ( ) εδώ:: ( ) η βράχ-η η βράχη η βράχη ( ) ντιλέ-πωνα ντιλίπου ( ) σκαμπό::-μιο::

σκαμπόβο ( ) μάλιστα ( ) αυτά εδώ πώς τα είπαμε; γιάφίνα όχι ( ) γλύ-φικα γλύφι- γλύ-φι γλύ-φια γλύ-φι-α μάλιστα ( ) κι ένα κοριτσάκι κι ένα αγοράκι ( ) μάλιστα ( ) τι άλλο θέλετε;

(Δ. Γούτσος κ.ά., Σώμα κειμένων παραφασιών των ελλήνων αφασικών ασθενών)

ε:: δεν μπορούσα να να ( ) ΣΚΕΦΤΩ όπως δηλαδή ήθελα να μιλήσω αλλά δεν μπορούσα να σκεφτώ ήταν ο λόγος με το ( ) με τη σκέψη ήταν διαφορετικέ::; απόψεις με καταλάβατε πως [...] Η ΣΚΕΨΗ μου καταλάβαινα τι ήθελα να πω αλλά έλεγα άλλα ( ) ήτανε αλλού η σκέψη αλλού ο λόγος αυτό ήταν το πρόβλημα δηλαδή που δεν μπορούσα και είχα πρόβλημα